Ügyszám: 3363/K/2009-3

Tisztelt Ügyvéd Úr!

Az Adatvédelmi Biztos Irodájához intézett beadványukban Önök az állásfoglalásunkat kérték abban a kérdésben, hogy intézményük a magyarországi romák oktatását segítő Tanoda programok (NFT1 HEFOP) projekt előrehaladási és szakmai monitoring jelentései közérdekű adatként kiadhatók-e a Roma Oktatási Alap részére.

Álláspontomról az alábbiakban tájékoztatom:

A közérdekű adatok megismeréséhez való jog, más szóval az információszabadság joga alkotmányos alapjogunk. *Az* Alkotmány 61. § (1) bekezdése értelmében *„a Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze."* A közérdekű adatokhoz való hozzáférés a közéletben való részvétel fontos feltétele.

A közfeladatot ellátó szervek kötelesek elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. A tájékoztatás valamennyi közfeladatot ellátó szerv egyik alapfeladatának tekinthető. E szerveknek meg kell oldaniuk az ezzel kapcsolatos munkaszervezési kérdéseket.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 2. § 4. pontja értelmében *„közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől."*

A közérdekű adatokat fő szabályként bárki – érdekeltsége igazolása nélkül – megismerheti, [Avtv. 19. § (3) bekezdés] és a közfeladatot ellátó szerv az Avtv. 20. § szerinti rendben a közérdekű adatokat köteles az igénylő részére kiszolgáltatni.

Az Avtv. célja, hogy a közfeladatot ellátó szervek pénzügyei és gazdálkodása átlátható, nyomon követhető legyen. Az Avtv. az adatok széles körét nyilvánosnak minősíti, azonban ez alól kivételeket is meghatároz, ezek az állam- vagy szolgálati titok, üzleti titok, döntés megalapozását szolgáló adat. A közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot más törvény – többek között bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásra tekintettel – is korlátozhatja. [Avtv. 19. § (3), (6) bekezdés, 19/A. §]

A közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmet csak olyan információ esetében tagadhatják meg jogszerűen a közfeladatot ellátó szervek, amelyek államtitoknak, szolgálati titoknak, az Avtv. szerint döntés-előkészítéssel kapcsolatos adatnak vagy pedig üzleti titoknak minősülnek. A közfeladatot ellátó szervnek a benyújtott kérelemre írásos választ kell adnia, melyben a kérés megtagadása, vagy részbeni teljesítése esetén is meg kell indokolnia nemcsak az elutasítás, de a hiányos adatszolgáltatás okát is (pl. miért minősítették a dokumentumot döntés-előkészítő iratnak).

Az üzleti titokra való hivatkozás kapcsán megjegyzem, hogy a Ptk. 81. § (3) bekezdése alapján nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat.

Az Avtv. 20. § (5) bekezdésében foglaltak szerint az adatigénylésnek közérthető formában és - amennyiben az aránytalan költséggel nem jár - az igénylő által kívánt technikai eszközzel, illetve módon kell eleget tenni.

Az Oktatási Minisztérium Alapkezelési Igazgatósága és az Európai Szociális Alap Nemzeti Programiroda Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság közreműködő szervezetté történő kijelöléséről, valamint a 2004-2006. évi Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program közoktatási, szakképzési és felsőoktatási intézkedéseinek végrehajtásáról szóló 22/2004. (VI. 8.) FMM-OM együttes rendelet alapján:

„12. § (1) Az Európai Szociális Alap és az Európai Regionális Fejlesztési Alap által társfinanszírozott közoktatási és felsőoktatási intézkedések esetében az eljárásrendi és teljesítési monitoringért, a pénzügyi és a szakmai monitoringért, valamint a monitoring folyamat általános összehangolásáért az OKM Támogatáskezelő a felelős. Az OKM Támogatáskezelő dönt az előrehaladási jelentések elfogadásáról, és javaslatot tesz az irányító hatóság részére az esedékes támogatási részlet kifizetésére, feltéve, hogy meggyőződött a tény szerinti, eljárásrendi teljesítésről, igazolta a szakmai és a pénzügyi teljesítést.

(2) Az OKM Támogatáskezelő az (1) bekezdésben meghatározott eljárásrendi és teljesítési monitoring feladatkörében:

a) befogadja és feldolgozza a kedvezményezettek által készített előrehaladási jelentéseket,

b) nyomon követi az előrehaladási jelentések beérkezését, és intézkedik a benyújtás érdekében,

c) ha a végső kedvezményezett a jelentéstételi határidőt elmulasztja, írásban felszólítja a jelentés megküldésére, eredménytelen felszólítás esetén kezdeményezheti a végső kedvezményezettel kötött támogatási szerződéstől való elállást,

d) ellenőrzi a kedvezményezettek előrehaladási jelentéseit formai és tartalmi szempontból,

e) ellenőrzi a közbeszerzési eljárások lefolytatásának szabályszerűségét,

f) biztosítja a monitoring folyamat során keletkezett dokumentumokat az irányító hatóság részére,

g) részt vesz a monitoring folyamatirányító hatóság által jóváhagyott formadokumentumainak előkészítésében,

h) összegyűjti az adott projekt monitoringjában részt vevő személyek elérhetőségét, rögzíti a felelősöket, és a projektekre lebontott adatbázist továbbítja az irányító hatósághoz,

i) befogadja a jelentések pénzügyi elszámolásaként benyújtott, külön jogszabályban meghatározott dokumentumokat, különös tekintettel a kifizetést igénylő dokumentumot, a számlák másolatait és a számlaösszesítőket,

j) ellenőrzi, hogy a kedvezményezett az eredeti számlán feltüntette-e azt, hogy az adott számú projektre történő elszámolásra nyújtották be,

k) biztosítja az egységes monitoring információs rendszer adatbázisának naprakész feltöltését,

l) kockázatelemzés alapján éves helyszíni ellenőrzési tervet készít és azt az irányító hatóságnak jóváhagyásra az előző év november 30-ig benyújtja,

m) lebonyolítja a projektek helyszíni ellenőrzését,

n) jegyzőkönyvet készít a helyszíni ellenőrzésről,

o) a végrehajtás folyamatának áttekintése és szükség esetén az irányító hatóság részére korrekciós intézkedések megtételére szóló javaslattétel céljából az irányító hatósággal havi rendszerességgel, intézkedésszintű végrehajtási értekezleteket szervez,

p) elkészíti az éves átfogó és a negyedéves intézkedésszintű jelentést, és továbbítja az irányító hatósághoz.

(3) A szakmai monitoring célja a szerződések teljesítése szakmai megalapozottságának ellenőrzése. Az OKM Támogatáskezelő a szakmai monitoring feladatkörében:

a) a szakmai monitoring tevékenység ellátására - az irányító hatóság által a szakmailag felelős tárca iránymutatásai szerint kidolgozott kiválasztási szempontok alapján - az OKM Támogatáskezelő a közoktatás és a felsőoktatás tekintetében az OKM-mel együttműködve pályázati ablakonként, központi programonként vagy intézkedésenként szakértőket, valamint vezető monitort jelöl ki, felkészíti őket a feladatuk ellátására, valamint összehangolja tevékenységüket,

b) adatokkal tölti fel, és kezeli az egységes monitoring információs rendszer szakmai adatbázisát,

c) kockázatelemzés alapján biztosítja a monitoring szakértők látogatásait a projektek helyszínén, illetve, amennyiben a projektről szerzett információk és problémafeltárás alapján indokolt, a helyszíni ellenőrzést, ezek alapján szükség esetén beavatkozást kezdeményez, amelyről az irányító hatóságot tájékoztatja,

d) külön jogszabályban előírt módon benyújtott projekt-előrehaladási jelentések szakmai hitelesítését, a szakmai hitelesítési jelentésrészlet elkészítését biztosítja,

e) befogadja, és feldolgozza a monitoring szakértők által készített jelentéseket és jegyzőkönyveket, ezek alapján pályázati ablakonként negyedévente szakmai jelentést készít a (2) bekezdés p) pontban meghatározott negyedéves intézkedésszintű jelentés elkészítéséhez,

f) a projektszintű végrehajtási problémák kezelésére szakmai konzultációt biztosít a projektek végrehajtói számára,

g) az Európai Bizottság részére továbbítandó éves végrehajtási jelentés előkészítése céljából évente átfogó szakmai jelentést készít az irányító hatóság részére.

13. § (1) Az OKM Támogatáskezelő felelős a rendelet 2. §-a (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott közoktatási és felnőttképzési intézkedések követeléskezeléséért, a jogtalanul igénybe vett vagy visszafizetésre meghatározott összegek nyilvántartásáért és beszedéséért.

18. § (1) Az Operatív Programmal kapcsolatos információk terjesztésére alkalmas rendszer létrehozásáért az irányító hatóság felel.

(4) A tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása során felmerült költségeket az irányító hatóság a jóváhagyott éves kommunikációs akcióterv és költségvetési tervezet alapján elismeri, és a Technikai Segítségnyújtási Keret terhére megtéríti.

20. § Az Operatív Program e rendelet által szabályozott intézkedéseinek végrehajtása során az adatok kezelésére az adatvédelemre vonatkozó jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni."

Az előzőeken túlmenően a strukturális alapok és a Kohéziós Alap felhasználásának általános eljárási szabályairól szóló 14/2004. (VIII. 13.) TNM-GKM-FMM-FVM-PM együttes rendelet [R] az alábbiak szerint rendelkezik – egyebek mellett – a Tanoda programok támogatására kiírt

pályázatokkal kapcsolatban az adat- és titokvédelem, valamint a tájékoztatás és nyilvánosság kérdéseiről:

„5. § (1) A rendeletben szabályozott eljárásokban részt vevők tudomására jutott adatok és információk kizárólag a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően, az eljárások céljához kötötten használhatók fel.

(2) A támogatás igénylésére vonatkozó eljárás előkészítésében, lefolytatásában részt vevő személy (szervezet) köteles a tudomására jutott állam-, szolgálati, üzleti vagy banktitkot - jogszabályban meghatározott esetet kivéve - megőrizni, illetve a (3) bekezdésben megjelölt információkon kívül minden egyéb információt bizalmasan kezelni és e kötelezettségek tudomásulvételét a 3. § (2) bekezdésében meghatározott módon tett nyilatkozatával megerősíteni.

(3) Az 1. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti támogatást igénylő a támogatás igénylésével, a jelen rendelet hatálya alá tartozó pályázat benyújtásával egyidejűleg hozzájárulását adja ahhoz, hogy a támogatás elnyerése esetén a támogatás nyújtója a projekt kedvezményezettjének megnevezését, a támogatás tárgyát, a támogatás összegét, a támogatott program, projekt megvalósítási helyét a jelen rendeletben és az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Ámr.), valamint az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvényben (a továbbiakban: Áht.) szabályozott módon nyilvánosságra hozza."

Az irányító hatóság, a kifizető hatóság és a közreműködő szervezet köteles a jelen rendelet hatálya alá tartozó eljárások során az Egységes Monitoring Információs Rendszer (EMIR) alkalmazásait használni, az operatív programok, a pályázatok és projektek, illetve a feldolgozás adatait ebben nyilvántartani. [R. 7. § (1) bekezdés]

Összefoglalva, fenti jogszabályi rendelkezések alapján a magyarországi romák oktatását segítő Tanoda programok (NFT1 HEFOP) projekt előrehaladási és szakmai monitoring jelentései közérdekű adatoknak minősülnek, ezért azokat az Oktatási és Kulturális Minisztérium Támogatáskezelő Igazgatósága – a pályázati projektekben szereplő személyes adatok szükség szerinti anonimizálása után – köteles kiadni a Roma Oktatási Alap részére. A magyarországi romák oktatását segítő Tanoda programok (NFT1 HEFOP) projekt – R. 6. § (6) bekezdés c) és d) pontja szerinti – közérdekű adatai megtalálhatók a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján. [http://emir.nfu.hu/nd/kozvel/#]

Budapest, 2009. december 10.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András